

**Inhoudelijk jaarverslag
Natura Docet Wonderryck Twente
2015**

**Denekamp, 29 juni 2016
Esther Bánki**

Natura Docet Wonderryck Twente
Oldenzaalsestraat 39
7591 GL Denekamp
T 0541 – 351 325
www.wonderryck.nl / e.banki@wonderryck.nl

KvK 414.02.74.56
IBAN NL34 RABO 0125131771
BTW 29.28.310.B.01

- 1911 oprichting Natura Docet
- 1966 Stichting Natura Docet

Het bestuur van de Stichting Natura Docet bestaat per 31 december 2015 uit de volgende personen:

- De heer H.J. Bernelot Moens, voorzitter
- Mevrouw J. A. Zomer, secretaris
- De heer R.D. Mooij, penningmeester
- De heer C.F. Prinz zu Bentheim und Steinfurt, bestuurslid
- De heer G. Koopmans, bestuurslid
- De heer R.H. Keuning, bestuurslid
- De heer, P. Jansen, bestuurslid
- De heer N. Kramer, bestuurslid
- De heer A.H. Groener, bestuurslid

Op 31 december 2015 is de samenstelling van het team Natura Docet Wonderryck Twente als volgt:

- Mevrouw E. Bánki, directeur
- Mevrouw A. Dullaert, hoofd educatie
- De heer E. Mulder, conservator
- De heer J. Ottink, commercieel coördinator
- Mevrouw J. Schras, programma & project manager
- De heer G.J.J. Vennegoor, administrateur, gebouwbeheerder
- De heer J. Bruns, medewerker onderhoud museumtuin, gedetacheerd via Dinkelland Werkt
- Mevrouw S. de los Santos, gedetacheerd via Interieurverzorging Singraven

Vanuit de VVV Ootmarsum-Dinkelland nemen mevrouw L. Ottenhof en mevrouw M. Nolten (tot maar 2015), deel in Natura Docet Wonderryck Twente.

Meer dan 50 vrijwilligers zetten zich in voor Natura Docet Wonderryck Twente bij de uitvoering van allerlei taken die de missie en doelstellingen van Natura Docet Wonderryck Twente ondersteunen.

Natura Docet Wonderryck Twente - inhoudelijk jaarverslag 2015

gerelateerd aan het prestatieoverzicht op pagina 37/38 (bijlage 2) in het beleidsplan 2013 – 2016

Natura Docet Wonderryck Twente speelt een prominente rol binnen het provinciale- en toeristische (museum)aanbod. De subsidiestroom hiervoor is tweeledig. Enerzijds is er de jaarlijkse structurele subsidie van gemeente Dinkelland en provincie Overijssel. Anderzijds zijn er voor specifieke projecten incidentele gelden aangevraagd bij de Provincie en in 2014 zijn deze gelden toegekend. Deze financiële bijdragen zijn in 2015 besteed aan de verbreding en samenwerking tussen cultuur-, erfgoed- en toeristische instellingen en ondernemers. In 2016 zal dit worden voortgezet. Door het organiseren van onder andere evenementen, activiteiten en scholingsprogramma's zal dit gerealiseerd worden.

Daarnaast zijn er in een aantal museale projecten, die in 2015 uitgevoerd zijn. Deze projecten, zoals 'Onvergetelijk Natura Docet' - een maatschappelijk relevant programma voor mensen met dementie en hun mantelzorger, zijn in 2015 gestart en worden ook in 2016 uitgevoerd en extern uitgezet.

Het streven van Natura Docet Wonderryck Twente is om tussen de 40.000 en 50.000 bezoekers per jaar te ontvangen. In 2015 hebben ruim 40.000 mensen Natura Docet Wonderryck Twente bezocht. Naast het bezoek aan het museum zijn dat ook de bezoekers voor het landschapscentrum, het landschapspark en verschillende evenementen die in en rond Natura Docet Wonderryck Twente georganiseerd werden. Dit waren vooral inwoners van Twente en de regio.

Educatie is al decennia een van de speerpunten van Natura Docet. In 2015 ligt het Schoolbezoek aanmerkelijk hoger. Waarschijnlijk weet men de weg naar het museum beter te vinden, maar ook door de speciale projecten is het bezoek gestegen. Zo'n speciaal project is expeditie wildernis, mede ondersteund door de provincie. Tevens zijn er educatieve activiteiten op locatie verzorgd op scholen en voor bewoners en zorginstellingen in noordoost Twente.

Sinds 2013 is er in en rond het oudste regionale natuurhistorische museum van Nederland veel veranderd. Daarom is in de zomer van 2014, een jaar na heropening, opdracht gegeven voor een publieks- en imago-onderzoek. De hieruit ontstane aanbevelingen zijn in 2015 geïmplementeerd in de organisatie. In 2015 was NDWT het beste Kidsproof museum van Overijssel. Dit heeft het museum veel free publicity opgeleverd. Ook in 2015 zijn de banden met de musea in Hengelo en Enschede aangehaald en dit zal leiden tot gezamenlijke projecten. Voor 2016 staat nog meer publieksbereik, nog meer verbindingen en nog meer aanvullende financiering op de agenda. Wij doen dat natuurlijk niet alleen, maar in samenwerking met verschillende partners.

Onderwerp	Doelstelling	
Bezoekersaantallen	40.000	In totaal bezochten 55.000 bezoekers Natura Docet Wonderryck Twente (inclusief museum, landschapscentrum, VVV, landschapstuin en brasserie).
Bestuursbijeenkomst DB	Het dagelijks bestuur is in totaal 9 x bij elkaar gekomen. Aparte bijeenkomsten werden georganiseerd om het db bij te praten over het publieksonderzoek en het project Waterryck.	
Bestuursbijeenkomst	Het algemeen bestuur heeft in 2015 3 x vergaderd.	
Verslaglegging	Voor de financiële verslaglegging zie het accountsrapport van de jaarrekening 2015. De verhouding eigen ging in 2015 naar	
Wandel, fiets en MTB-routes	Doel 3x	Er zijn verschillende routes ontwikkeld of georganiseerd door NDWT en/ of i.s.m. andere partijen. <ul style="list-style-type: none"> - Verkorte Vlinderpuntroutes (familiefietsdag) - Graftschafter anfietsen - Proef Natuurlijk Twente Route - Opstappunt van de Zomerroute in het totale traject van de Euregio Fiets 4-daagse. - Beleefroute i.s.m. landgoed Singraven - 15 Feel Food Routes
Netwerkbijeenkomsten Ondernemerscafé /Bedrijven MKB / Toerisme / Horeca	Doel 2x	Er zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd en gerealiseerd o.a.: <ul style="list-style-type: none"> • Rabobank Twente Oost • Stuurgroep Noordoost Twente • NL Route • Haringparty ondernemers Dinkelland • Verschillende service clubs-bijeenkomsten • Gemeente Secretarissen Overijssel • DIRC (Duurzame Innovaties in Regionale Cultuur) • Gemeente Dinkelland • Onderneem Dinkelland
Sportdag	Doel 2x	Fietsclinic Erwin Nijboer Yogaworkshops
Tentoonstellingen	Doel 1x	In 2015 vonden er drie exposities plaats binnen NDWT: <ul style="list-style-type: none"> - Move-it - Buitengewone Beesten Buiten - Dierenkostuums uit operaproducties van de Nederlandse Reisopera

Arrangementenaanbod & groepsontvangsten	Doel 12x 4 thema's x3	Verschillende arrangementen zijn ontwikkeld en uitgevoerd binnen de thema's Musea in Dinkelland, Vlinderpunten, Beweeg door Twente, Kunst & Natuur en Streekproducten. In 2015 zijn de nieuwe thema's ontwikkeld: -Feel Food -Vlinderpunten Groepsontvangsten: in totaal zijn 197 groepen met een zeer gevarieerde samenstelling ontvangen, rondgeleid, en van catering voorzien.
Evenementenaanbod	Doel 6	2015: <ul style="list-style-type: none"> • Imkerdag • Mineralenbeurs • Boekenmarkt • Concert i.s.m. Culturele Raad Denekamp • One night at the Fashionmuseum • Euregio Fiets 4 daagse • 600 jr. Singraven • Roggeoogst voor Meester Berninkbrood • Wereld Alzheimerdag • Wereld Lichtjesdag • Winterryck • Museumjeugd universiteit
Perscontacten Aanvullen	Doel 37x minimaal verdeeld over: 4x expo 6x arr. 6x evenement 5x vakantie-activiteiten. 4x collectieinfo 12x div.	21 officiële persberichten Nav pr-campagne perscontacten: <ul style="list-style-type: none"> • 60 vermeldingen in kranten (minimaal) • 12 artikelen in magazines • 18 x berichtgeving in bijlages, schoolkranten ed. • 15 keer interview en opnames voor radio en tv (o.a. Vroege Vogels en RtvOost) Versterkte inzet van social media / Twitter en Facebook
Digitale nieuwsbrief Nieuws uit NDWT	Doel 16x Maandelijks	12 nieuwsbrieven aan 1300 mailadressen

		<p>4 x Vriendentijdschrift</p> <p>Nieuwsbrieven aan het scholenbestand</p> <p>Nieuwsbrieven vanuit VVV Ootmarsum-Dinkelland</p>
Onderwerp (pag. 38 Beleidsplan 2013-2016)		
Lezersaanbiedingen	Doel 5 minimaal	entree-acties met onder andere FC Twentekids club, Overuit, de Nationale Bibliotheekpas, Voordeelkaart Camping en Bungalow Twente, Vakantiepas, etc.
Museumregistratie / Zelfanalyse	Zelfanalyse	Afgerond in 2014 en weer in 2016
Cursusdagen	Doel 2x per jaar per medewerker minimaal	<ul style="list-style-type: none"> • 2 georganiseerde bijeenkomsten voor vrijwilligers en medewerkers NDWT gericht op hospitality • Excursies van de VVV/balie vrijwilligers bij collega instellingen • Wijzer Werven gericht op fondswerven • Training en terugkomdagen: Rondleidingen voor mensen met dementie en hun mantelzorger • Projectmanagement • BHV training voor iedere medewerker
Collectiebeheer		<ul style="list-style-type: none"> • Standplaatsregistratie in depot • Bruiklenen verzorgd voor onder andere: Twentse Welle, Museum Miramar Vledder, Natuurmuseum Nijmegen, Frans halsmuseum Haarlem <p>Publicatie wetenschappelijk artikelen</p> <p>Jagt, J.W.M., Donovan, S.K., Fraaije, R., Mulder, E.W.A., Nieuwenhuis, E., Stroucken, J., Van Bakel, B. & Van Knippenberg, P. 2015. Remarkable preservation of selected latest Cretaceous macrofossils from the Maastrichtian type area (The Netherlands, Belgium). <i>In:</i> Sullivan, R. M. and Lucas, S. G. (eds.) Fossil Record 4. <i>New Mexico Museum of Natural History and Science Bulletin</i> 68: pp. 75-78.</p> <p>Jagt, J.W.M., Deckers, M.J.M., Mulder, E.W.A., Fraaije, R., J., & Van Bakel, B. 2015. Veranderende inzichten</p>

		over twee Limburgse Krijt-fossielen: <i>Hemipneustes</i> en <i>Mesostylus</i> . <i>GEA 2015 (2)</i> : pp. 55-58.
NDWRT als vraagbaak en info bron	Doel 2x per maand Adviesfunctie Tel. Vraagbaak	Maandelijks 8 à 10 contactmomenten vanuit cultuur- en erfgoedinstellingen, maar ook individuele bezoekers met directeur, conservator, hoofd educatie en landschapscentrum zoals Musea in Dinkelland, Vlinderpunten, overige culturele- en landschappelijke instellingen en verenigingen en stichtingen
Nieuw onderwijsprogramma	Doel 13 lessen basis	In totaal maakten ruim 3000 leerlingen uit het basisonderwijs en voortgezet onderwijs gebruik van het educatief aanbod 2015 waardoor ze kennis maakten met de natuur en met NDWT. Dit met constant vernieuwde en geactualiseerde onderwijsprogramma's geheel afgestemd op de leeftijdscategorie.
Educatieve begeleiding bij tijdelijke tentoonstelling	Doel 2x	Bij elke tijdelijke tentoonstelling zijn separate onderwijsprogramma's geschreven en uitgevoerd. Dit met een doe-boekje om je eigen lichaam te leren kennen rondom de expositie Move-it en een opdrachtenkaart voor de tentoonstelling Buitengewone Beesten in de museumtuin
Verjaardagsfeestjes	Doel 6 thema's	(waterdiertjes, Wonderryck CSI braakballenpracticum, bijenfeest, jonge onderzoeker en nieuwe detective).
Schoolreisjes	Doel 4 niveaus	Uitvoering van Samenwerking met Natuur Milieu Overijssel Expeditie Wildernis (locatie Singraven en NDWT binnen en buiten). Tevens meerdere samenwerkingsverbanden met o.a. Landgoed Singraven en Avatarz
Vakantieactiviteiten	Doel 4x	Opzet vakantieprogramma's: per dag een aantal activiteiten Elke vakantie andere thema's. Zie bijgevoegde persberichten voor de daadwerkelijke inhoud. Extern vakantieprogramma bij 3 boekhandels in de regio
Creatief talent	Doel 1 educatie 1 expo 1 marketing	Stagiaires van verschillende niveaus HBO: <ul style="list-style-type: none"> ● Stagiaire Events en Toerisme Saxion Deventer ● Stagiaire bedrijfskunde Saxion

	1 onderzoek	<ul style="list-style-type: none"> • Maatschappelijke stages VMBO, MAVO, HAVO tijdens vakanties. • EBC Euro Business College Hamburg
(E)boek - kennis via de webshop	Dieren bewegen Coll. onderdeel	On hold gezet –
Externe Lezingen	Doel 3 thema's	<ul style="list-style-type: none"> • Eric Mulder verzorgde 11 lezingen extern en 4 colleges op scholen. <p>Anetta Dullaert verschillende lezingen op gebied van educatie: o.a. voor Alzheimercafé Oldenzaal en Carint</p> <p>Practica op open dag Singraven</p> <p>Jeroen Ottink verzorgde 10 lezingen rondom de werking van het Landschapscentrum, de werking vanuit de gebiedsontwikkeling en de koppeling richting vrije tijdseconomie</p>
Cultuurcafé - Netwerkbijeenkomst cultuur/erfgoed/onderwijs regio	Doel 2x	<p>Er zijn in 2015 9 bijeenkomsten gerealiseerd o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Presentatie jaarboek Twente - SNNC Directeuren Overleg - Universiteit Amsterdam - Bijeenkomst KONOT (Katholiek onderwijs Noordoost Twente) - Bijeenkomst "Onvergetelijk Natura Docet" - Vlinderpunten bijeenkomsten